

SÁROSPATAK-TOLCSVA KÖZÖTTI KERÉKPÁROZHATÓ KÖZÚT

NATURA 2000 HATÁSBECSLÉS HUBN10007 ZEMPLÉNI-HEGYSÉG A SZERENCSE-DOMBSÁGGAL ÉS A HERNÁD- VÖLGGYEL KÜLÖNLEGES MADÁRVÉDELMI TERÜLET

Beruházó:

Megrendelő:

Bokút-Terv Kft.

Székhely – 1033 Budapest, Bogdáni út 5. III/7.

Vibrocomp témaszám – 139/2021

Vibrocomp képviselő – Bíte Pálné dr.

A DOKUMENTÁCIÓ ELKÉSZÍTÉSÉBEN RÉSZT VETT

VIBROCOMP Akusztikai és Számítástechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Székhely: 1118 Budapest, Bozókvár utca 12.

E-mail: info@vibrocomp.com

Tel: + 36 1 3107292 // Fax: + 36 1 3196303

Web: www.vibrocomp.com

Vibrocomp Kft.

Bite Pálné dr.	MMK: 01-0193	OKTF: Sz-035/2009.	okl. környezetvédelmi szakmérnök
Bencsik Tímea	MMK: 01-14704	OKTF: Sz-010/2013.	okl. tájépítésmérnök
Garamvölgyi Ágnes			okl. tájépítésmérnök

Közreműködött:

Veszelinov Ottó		OKTF: Sz-027/2011.	okl. természetvédelmi mérnök
-----------------	--	--------------------	-------------------------------------

Felelős tervező:

Bite Pálné dr.		MMK: 01-0193	OKTF: Sz-035/2009	okl. környezetvédelmi szakmérnök
----------------	--	---------------------	-------------------	---

TARTALOMJEGYZÉK

1. Azonosító adatok.....	4
1.1. A terv készítőjének, illetve a beruházónak a neve, címe, elérhetősége	4
1.2. A Natura 2000 hatásbecslést készítő szervezet neve, címe, elérhetősége, részt vevő személyek neve és végzettsége, szakértői jogosultsága	4
2. Az érintett Natura 2000 terület	5
2.1. A Natura 2000 területek neve és kódja, amelyekre a terv vagy a beruházás várhatóan hatással van	5
2.2. Az érintett Natura 2000 terület célja, szerepe	5
2.3. Közösségi jelentőségű fajok, illetve élőhelyek, amelyekre hatással lehet a terv vagy beruházás	8
3. A terv vagy beruházás	10
3.1. A Natura 2000 területre hatással lévő terv vagy beruházás bemutatása, céljának meghatározása	10
3.2. A terv vagy beruházás mérete, jelentősége, tervezett időtartama	11
3.3. A terv vagy beruházás térbeli kiterjedése	12
3.4. A terv vagy beruházás kivitelezésének várható időtartama, valamint a kivitelezés során várható átmeneti hatások bemutatása	12
3.5. A terv vagy beruházás megvalósításához szükséges létesítmények ismertetése	12
3.6. A terv vagy beruházás hatásterületén lévő természeti állapot ismertetése	13
3.7. A terv vagy beruházás társadalmi, gazdasági következményeinek leírása	21
4. A beruházás kedvezőtlen hatásai	22
4.1. A várható természeti állapotváltozás a beruházás megvalósulását követően vagy annak következtében	22
4.2. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló fajokra és élőhelyekre gyakorolt hatások bemutatása térképmellékletekkel	22
4.3. A Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló közösségi jelentőségű élőhelyekkel és fajokkal kapcsolatosan várható hatások és azok becsült mértéke	23
4.4. Natura 2000 hálózattal kapcsolatos hatások	26
5. Alternatív (egyéb észszerű) megoldások	26
6. A megvalósítás indokai.....	26
6.1. A terv vagy beruházás megvalósítása szükségszerűségének ismertetése	26
6.2. A terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá (a kívánt rész megjelölendő)	26
7. A kedvezőtlen hatások mérséklése és megelőzése	26
8. Kiegyenlítő intézkedésekre vonatkozó javaslatok.....	27
9. Összegzés	27
10. Adat- és információforrások.....	27

1. AZONOSÍTÓ ADATOK

1.1. A TERV KÉSZÍTŐJÉNEK, ILLETVE A BERUHÁZÓNAK A NEVE, CÍME, ELÉRHETŐSÉGE

Beruházó:

Tervező: Bokút-Terv Kft.

1033 Budapest, Bogdáni út 5. III/7.

1.2. A NATURA 2000 HATÁSBECSLÉST KÉSZÍTŐ SZERVEZET NEVE, CÍME, ELÉRHETŐSÉGE, RÉSZT VEVŐ SZEMÉLYEK NEVE ÉS VÉGZETTSÉGE, SZAKÉRTŐI JOGOSULTSÁGA

Veszelinov Ottó élővilágvédelmi szakértő (eng. száma: SZ-027/2011.)

Végzettség: okleveles természetvédelmi mérnök, agrármérnök

Cím: 4271 Mikepércs, Petőfi u. 59/2.

Elérhetőség: zoldemberkft@gmail.com

Jelentősebb referenciák:

Veszelinov Ottó (2014): Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése Debrecen, Benczúr Gyula utca szilárd burkolattal történő ellátása érdekében építési engedélyezés keretén belül

Gergely A. & Veszelinov O. (2014): M4 autópálya Püspökladány–Berettyóújfalu közötti szakaszának tervezése, részletes környezeti hatástanulmányhoz élővilág-védelmi fejezet és Natura 2000 hatásbecslés készítése

Veszelinov O. (2015): Debrecen, Sporttudományi Központához kapcsolódó út építése engedélyezéséhez EVD élővilág-védelmi fejezet és Natura 2000 hatásbecslés készítése

Veszelinov O. (2016): Görbeháza 04/1 hrsz. más célú hasznosítása érdekében, terménytárolók és –szárító létesítésének engedélyezéséhez Natura 2000 hatásbecslés készítése

Veszelinov O. (2017): Létavértes Ipari Park kialakításának engedélyezéséhez Natura 2000 hatásbecslés készítése

Veszelinov O. (2019): Mezőcsát külterületén tervezett napeleemes kiserőművek kivitelezésének engedélyezési eljárásához Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése

Veszelinov O. (2019): Kisvárda Város Önkormányzatának megbízásából a Kisvárda külterületén tervezett jóléti tó kivitelezésének engedélyezési eljárásához EVD és Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése

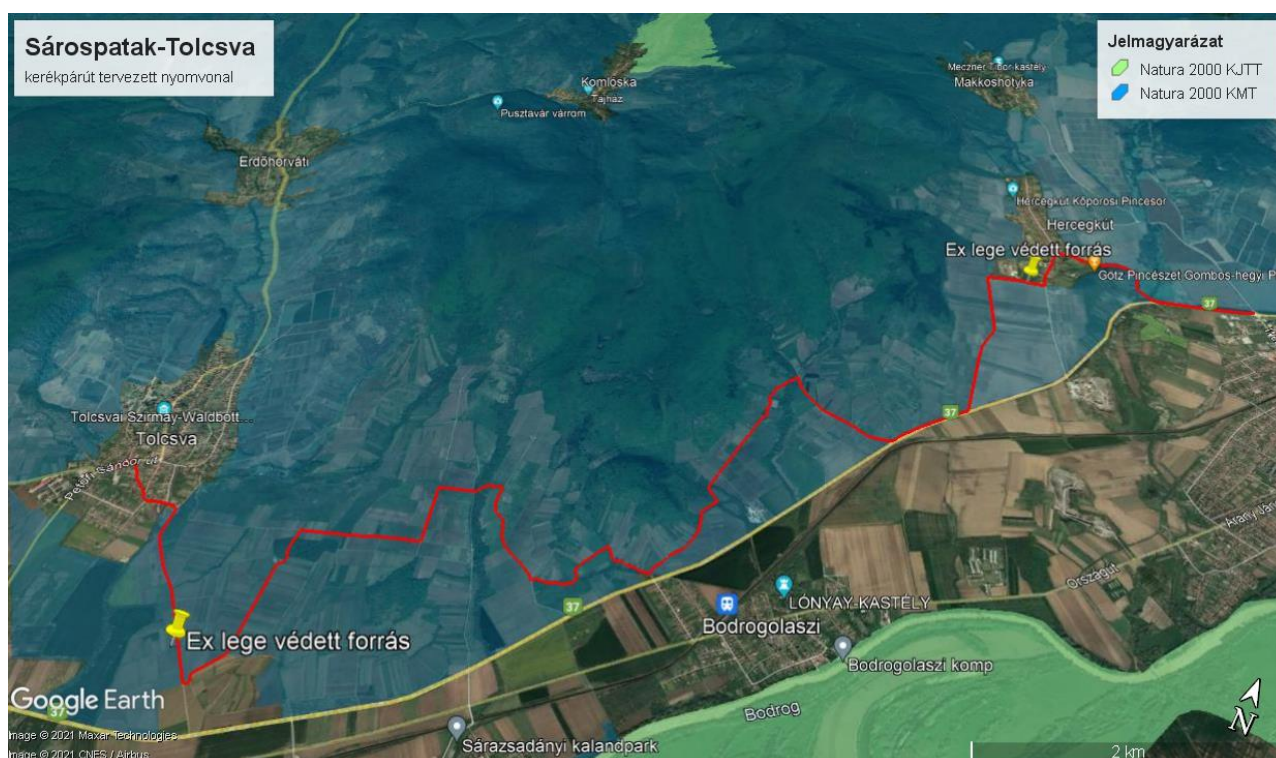
Veszelinov O. (2020): Tarján–Bajót kerékpárút környezetvédelmi engedélyezésének keretén belül Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése

Veszelinov O. (2020): Zalaszentiván–Kehidakustány kerékpárút környezetvédelmi engedélyezésének keretén belül Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése

2. AZ ÉRINTETT NATURA 2000 TERÜLET

2.1. A NATURA 2000 TERÜLETEK NEVE ÉS KÓDJA, AMELYEKRE A TERV VAGY A BERUHÁZÁS VÁRHATÓAN HATÁSSAL VAN

HUBN10007 Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel KMT. A tervezett kerékpározható közút 90%-ban a KMT területén vagy szélén halad (2.1.1. ábra). Kiterjedés: 114536,75 ha.

2.1.1. ábra: A HUBN10007 Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel KMT elhelyezkedése és a beruházással érintett kerékpározható közút szakasz (piros)

2.2. AZ ÉRINTETT NATURA 2000 TERÜLET CÉLJA, SZEREPE

Kiemelt fontosságú cél a következő fajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése/helyreállítása:

Közösségi jelentőségű állatfajok: fekete gólya (*Ciconia nigra*), darázsölyv (*Pernis apivorus*), kígyászölyv (*Circaetus gallicus*), békászó sas (*Aquila pomarina*), parlagi sas (*Aquila heliaca*), szirti sas (*Aquila chrysaetos*), haris (*Crex crex*), uráli bagoly (*Strix uralensis*), hamvas küllő (*Picus canus*), fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*) és közép fakopáncs (*Dendrocopos medius*).

A Zempléni-hegység és a Szerencsi-dombság fontos ragadozómadár-élőhelyek. A kiterjedt erdőségek megfelelő fészkelőhelyet nyújtanak, a közeli legelők, gyepek és művelt területek pedig táplálkozóhelyként szolgálnak. Itt található Magyarország egyik legnagyobb parlagisas-költőállománya, a legnépesebb békászósas-állomány, és csak itt költ ma szirti sas. Fekete gólyák szintén nagy számban költenek. A jellegzetes erdei fajok között felsorolhatjuk még az uráli baglyot. Ennek a fajnak a hazai költőállománya jórészt itt található. A fehérhátú fakopáncs is jellegzetes állandó madara a zempléni erdőknek. A Hernád-völgy nem csak a parlagi sasoknak, de más

ragadozómadaraknak is fontos élőhelye, valamint fontos vonulási útvonal is. A terület részben védett, lombhullató erdők és szántók dominálják.

Általános célkitűzések:

A különleges madárvédelmi terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló madárfajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, fejlesztése, az ezen célok elérését szolgáló természeti állapot és fenntartó földhasználat feltételeinek biztosítása.

Specifikus célok és végrehajtandó intézkedések:

A.) Specifikus célok: A területen található fekete gólya (*Ciconia nigra*), darázsölyv (*Pernis apivorus*), kígyászölyv (*Circaetus gallicus*), békászó sas (*Aquila pomarina*), parlagi sas (*Aquila heliaca*), szirti sas (*Aquila chrysaetos*), haris (*Crex crex*), uráli bagoly (*Strix uralensis*), hamvas küllő (*Picus canus*), fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*) és közép fakopáncs (*Dendrocopos medius*) állományok megőrzése, illetve növelése.

B.) További célok és végrehajtandó intézkedések:

1. Az erdőtervezés során a jelölő fajok állományának megőrzése érdekében a terület erdeiben a természetközeli állapotú élőhelyfoltok megőrzését, az egyes területek erdőgazdálkodás alóli mentesítését, illetve a folyamatos erdőborítást biztosító, elegyes-vegyes korú-mozaikos állományszerkezetet eredményező erdőkezelés felé történő elmozdulást kell biztosítani.
2. Őshonos fafajú, természetszerű állományokban csak természetes felújítás (felújító vágás, szálaló vágás, szálalás) tervezhető. Idegenhonos fafajokkal elegyes erdőkben ugyancsak a természetes felújítások valamelyikét kell alkalmazni.
3. A nevelő vágást (tisztítást, gyéritést), készletgondozó használatot, felújító vágást, bontó vágást, szálaló vágást és szálalást az őshonos lombos elegyfajok kíméletével (az idegenhonos fafajok rovására), az állományokon belül meglevő változatosság megőrzésével és bővítésével kell tervezni. Az idősebb, böhönc jellegű faegyedek (hagyasfák, famatuzsálemek) és az odúlakó madarak számára kiemelt fontosságú odvas fák minden esetben visszahagyandók.
4. Növedékköszítő gyéritések, készletgondozó használatok, felújító vágás, bontó vágás, szálaló vágás és szálalás tervezése esetén (őshonos lombos fafajokból) lábon álló és fekvő holtfa egy része mindenhol visszahagyandó a fehérhátú fakopáncs állományok megőrzése érdekében.
5. Tarvágásos véghasználat csak idegenhonos fafajú erdőrészekben vagy állományrészekben, maximum 3 ha kiterjedésben tervezhető. Az idegenhonos fafaj letermelése után mesterséges erdősisítésre csak a potenciális erdőtársulás fő és elegyfajjai tervezhetők, illetve használhatók.
6. A haris (*Crex crex*) költését biztosító gyepterületek kiterjedésének növelése, hariskímélő kaszálási technikák alkalmazása.
7. A térségre jellemző gyepterületek természetközeli állapotának fenntartása a megfelelő gyephasznosítás és kezelés biztosításával.
8. A területen előforduló időszakos vízállásokat meg kell tartani.
9. Törekedni kell a fák, facsoportok kíméletére a ragadozó madarak fészkelésének elősegítése érdekében.

10. A mezőgazdasági földhasználatra visszavezethető, a táplálékláncon keresztül ható vegyi terhelés kockázatának mérséklése, illetve megszüntetése.
11. Kavicszátonyok, kavicspadok megőrzése a Hernád folyón.
12. A területen lévő közép feszültségű vezetékek és oszlopok madárvédelmi eszközökkel történő felszerelése.
13. A prioritásfajok esetében a fészkelőhelyek háborítatlanságát biztosítani kell a költési időszakban.
14. Minden prioritásfaj esetében monitorozással nyomon kell követni az állományok változását.

(Forrás: <http://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=HUBN10007>)

A vizsgált Natura 2000 területre nem fogadtak még el átfogó fenntartási tervet, csupán a Kánya-hegy részterületre létezik elfogadott FT. A Natura 2000 adatlapon megfogalmazott, előző bekezdésekben leírt (sorszámokkal jelölt) célok esetében bemutatjuk, hogy a célokat milyen mértékben gátolja a projekt, vannak-e ezekkel kapcsolatos negatív hatások, ha vannak, meg lehet-e előzni, ill. ha nem lehet megelőzni, a negatív hatások csökkenthetők-e hatáscsökkentő intézkedésekkel.

2.2.1. táblázat: Az érintett Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzéseire vonatkozó kedvezőtlen hatások

<i>Célok – sorszám</i>	<i>Gátolja a projekt?</i>	<i>Negatív hatások</i>	<i>Megelőzhető a negatív hatások?</i>	<i>Javasolt hatáscsökkentő intézkedések</i>
A	NEM	NINCS	-	-
B1	NEM	NINCS	-	-
B2	NEM	NINCS	-	-
B3	NEM	NINCS	-	-
B4	NEM	NINCS	-	-
B5	NEM	NINCS	--	-
B6	NEM	NINCS	-	-
B7	NEM	NINCS	-	-
B8	NEM	NINCS	-	-
B9	NEM	NINCS	-	-
B10	NEM	NINCS	-	-
B11	NEM	NINCS	-	-
B12	NEM	NINCS	-	-
B13	NEM	NINCS	-	-
B14	NEM	NINCS	-	-

2.3. KÖZÖSSÉGI JELENTŐSÉGŰ FAJOK, ILLETVE ÉLŐHELYEK, AMELYEKRE HATÁSSAL LEHET A TERV VAGY BERUHÁZÁS

2.3.1. táblázat: HUBN10007 Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel KMT jelölő fajok

Tudományos név	Típus	Állománynagyság		Egység	Területi értékelés
		Min	Max		A B C D
<i>Actitis hypoleucos</i>	r	20	25	p	B
<i>Alcedo atthis</i>	r	11	50	p	B
<i>Anas crecca</i>	c				D
<i>Anas platyrhynchos</i>	c				C
<i>Anas querquedula</i>	c	50	50	i	C
<i>Anas querquedula</i>	r				C
<i>Anser albifrons</i>	c				D
<i>Anser anser</i>	c				D
<i>Anser fabalis</i>	c				D
<i>Anthus campestris</i>	r				D
<i>Aquila chrysaetos</i>	p	4	5	p	A
<i>Aquila heliaca</i>	c	5	10	i	A
<i>Aquila heliaca</i>	p	8	10	p	A
<i>Aquila pomarina</i>	r	12	14	p	A
<i>Ardea purpurea</i>	r	1	2	p	D
<i>Aythya ferina</i>	c				D
<i>Aythya fuligula</i>	c				D
<i>Aythya nyroca</i>	c				D
<i>Botaurus stellaris</i>	r	2	3	p	D
<i>Botaurus stellaris</i>	c	1	5	i	D
<i>Bubo bubo</i>	p	10	15	p	A
<i>Bucephala clangula</i>	c				D
<i>Caprimulgus europaeus</i>	r	51	100	p	B
<i>Ciconia ciconia</i>	r	48	50	p	C
<i>Ciconia nigra</i>	r	15	30	p	B
<i>Circaetus gallicus</i>	r	5	10	p	A

Tudományos név	Típus	Állománymagyság		Egység	Területi értékelés
		Min	Max		A B C D
<i>Circus aeruginosus</i>	r	5	10	p	C
<i>Circus cyaneus</i>	c	11	50	i	C
<i>Circus pygargus</i>	r				D
<i>Columba oenas</i>	r	500	1000	p	B
<i>Crex crex</i>	r	40	200	p	A
<i>Dendrocopos leucotos</i>	p	51	100	p	A
<i>Dendrocopos medius</i>	p	400	500	p	A
<i>Dendrocopos syriacus</i>	p	30	35	p	C
<i>Dryocopus martius</i>	p	101	250	p	B
<i>Egretta alba</i>	c				D
<i>Falco cherrug</i>	p	1	1	p	D
<i>Falco peregrinus</i>	p	1	2	p	C
<i>Falco vespertinus</i>	c				D
<i>Ficedula albicollis</i>	r	800	1000	p	B
<i>Ficedula parva</i>	r	4	5	p	C
<i>Grus grus</i>	c	51	100	i	D
<i>Haliaeetus albicilla</i>	c				D
<i>Ixobrychus minutus</i>	r	20	30	p	C
Lanius collurio	r	500	1000	p	B
<i>Lanius minor</i>	r	11	50	p	C
Lullula arborea	r	51	100	p	A
<i>Mergus albellus</i>	c				D
<i>Milvus migrans</i>	c	1	5	i	D
<i>Motacilla cinerea</i>	r	80	100	p	A
<i>Otus scops</i>	r	5	8	p	C
<i>Pandion haliaetus</i>	c	1	5	i	C
<i>Pernis apivorus</i>	r	40	50	p	B
<i>Philomachus pugnax</i>	c				C
<i>Picus canus</i>	p	150	200	p	B
<i>Rallus aquaticus</i>	r	1	2	p	D
<i>Remiz pendulinus</i>	r	60	70	p	C

Tudományos név	Típus	Állománynagyság		Egység	Területi értékelés
		Min	Max		A B C D
<i>Riparia riparia</i>	r	300	400	p	C
<i>Strix uralensis</i>	p	150	200	p	A
<i>Sylvia nisoria</i>	r	400	500	p	C
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	r				D
<i>Tringa glareola</i>	c				C
<i>Tringa totanus</i>	c				D

Típus: p = állandó (permanent), r = költő (reproducing), c = gyülekező (concentration)

Egység: i = egyed (individuals), p = pár (pairs)

Területi értékelés kategóriái a fajvédelem szempontjából (országos állományhoz viszonyított arány):

A: 100% \geq p > 15%,

B: 15% \geq p > 2%,

C: 2% \geq p,

D: nem jelentős, előfordul

Megjegyzés: A „D” kategóriába sorolt fajok olyan közösségi jelentőségű fajok, melyek az országos állományhoz viszonyítva 2% alatti arányban, de előfordulnak fészkelő, vonuló vagy táplálkozó fajként az adott Natura 2000 területen, de nem jelölő fajok, állományaik védelme, megőrzése nem tartozik az adott Natura 2000 élőhely kijelölésének indokai közé.

A **vastagon szedett betűvel kiemelt** fajok a beruházás által közvetlenül érintettek. Jelen projektben 3 érintett jelölő faj van.

3. A TERV VAGY BERUHÁZÁS

3.1. A NATURA 2000 TERÜLETRE HATÁSSAL LÉVŐ TERV VAGY BERUHÁZÁS BEMUTATÁSA, CÉLJÁNAK MEGHATÁROZÁSA

A tervezőtől kapott információk alapján az alábbiakban mutatjuk be a tervezett beruházás főbb paramétereit, melynek célja a közösségi kerékpáros közlekedés fejlesztése.

Sárospatak irányából a 3814 j. úttal párhuzamosan kerékpárút vezet a 37. sz. főútig. A tervezési szakasz kezdete a meglévő kerékpárút vége, ahonnan a 38115 j. utat keresztezve, a főúttal párhuzamosan vezetne az önálló kerékpárút a 63+582 km szelvényénél, bal oldalon található földútig. Innen a kerékpározható útvonal a meglévő mezőgazdasági út szilárd burkolattal való kiépítésével alakítandó ki Hercegkút belterületéig. Hercegkút belterületi utcáin a nyomvonal kijelöléssel vezet a Petőfi Sándor utcán a 046 hrsz.-ú mezőgazdasági útig. A meglévő mezőgazdasági út lokális javítása és egy szakaszon új burkolattal való kiépítése szükséges a 37. sz. főútig. A főúttal párhuzamosan új nyomvonalú, szilárd burkolatú mezőgazdasági út kiépítése szükséges a főút 60+325 km szelvényénél, bal oldalon található mezőgazdasági útig, majd meglévő önkormányzati utak és magán ingatlanok érintésével Sárospatak, Bodrogolaszi, Sáradsadány és Tolcsva közigazgatási területén. A nyomvonal csatlakozik a Tolcsva 025/64 hrsz.-ú burkolt útba, melyen kijelöléssel halad az útvonal. A Sáradsadány 080/1 hrsz.-ú burkolt út felújítása szükséges, majd a nyomvonal a Tolcsva 030 hrsz.-ú, meglévő burkolt úton való kijelöléssel éri el Tolcsva belterületét, majd a 3716 és 3717 j. utak csomópontjánál ér véget a tervezési szakasz.

A nyomvonal az alábbi szakaszokra bontható a létesítmény jellege szerint.

1. tervezési szakasz: Sárospatak, 37. sz. főút és 38115 j. út csomópontja – 37. sz. főút 63+582 km sz. között, bal oldalon vezetett önálló, kétirányú kerékpárút
2. tervezési szakasz: 37. sz. főút – Hercegkút belterület között vegyes forgalmú mezőgazdasági út építése
3. tervezési szakasz: Hercegkút belterületén kerékpáros útvonal kijelölése
4. tervezési szakasz: Hercegkút, Petőfi Sándor utca – 046 hrsz.-ú vegyes használatú út lokális javítása, padkarendezés
5. tervezési szakasz: Hercegkút, 046 hrsz.-ú útterületen vegyes forgalmú mezőgazdasági út építése
6. tervezési szakasz: 046 hrsz.-ú vegyes használatú út lokális javítása, padkarendezés
7. tervezési szakasz: 37. sz. főúttal párhuzamosan, bal oldalon (kb. 61+065–60+325 km sz.), majd mezőgazdasági területeken és meglévő utak nyomvonalán vegyes forgalmú mezőgazdasági út építése Sárospatak, Bodrogolaszi, Sáradsadány és Tolcsva közigazgatási területén
8. tervezési szakasz: kerékpáros útvonal kijelölése – Tolcsva, 025/64 hrsz.
9. tervezési szakasz: vegyes használatú út lokális javítása – Sáradsadány, 080/1 hrsz.
10. szakasz: kerékpáros útvonal kijelölése – Tolcsva, 030 hrsz., Klapka Gy. u., Táncsics M. u., Kossuth L. u., Petőfi S. u.

A tervezett munkák során az új kerékpárút megépítése minimális élőhelyvesztést okoz, természetközeli élőhelyeket többségében nem érint. A tervezés során a nyomvonalat úgy alakították ki, hogy az többségében mezőgazdasági területen vagy már létező földutakon halad.

3.2. A TERV VAGY BERUHÁZÁS MÉRETE, JELENTŐSÉGE, TERVEZETT IDŐTARTAMA

A tervezett beruházás főbb műszaki paramétereit a 3.1. pontban mutattuk be, térképen a 2.1.1. ábrán látható.

A teljes tervezési szakasz hossza kb. 17,6 km.

Az egyes szakaszok hossza:

1. szakasz: kb. 880 m önálló kerékpárút
2. szakasz: kb. 1070 m vegyes forgalmú út
3. szakasz: kb. 690 m kijelölés
4. szakasz: kb. 1455 m meglévő út felújítása, lokális javítása
5. szakasz: kb. 85 m vegyes forgalmú út
6. szakasz: kb. 780 m meglévő út felújítása, lokális javítása
7. szakasz: kb. 8770 m vegyes forgalmú út
8. szakasz: kb. 730 m kijelölés
9. szakasz: kb. 350 m meglévő út felújítása, lokális javítása
10. szakasz: kb. 2810 m kijelölés

A kerékpárút üzemelése során már nem lehet a kivitelezési fázishoz hasonló kedvezőtlen hatásokkal számolni.

A kivitelezés várhatóan 2022-ben kezdődik, és 1 évig tart.

3.3. A TERV VAGY BERUHÁZÁS TÉRBELI KITERJEDÉSE

Ezt szöveges formában részletesen bemutattuk a 3.1. pontban, illetve térképen a 2.1.1. ábrán.

3.4. A TERV VAGY BERUHÁZÁS KIVITELEZÉSÉNEK VÁRHATÓ IDŐTARTAMA, VALAMINT A KIVITELEZÉS SORÁN VÁRHATÓ ÁTMENETI HATÁSOK BEMUTATÁSA

A kivitelezés várhatóan 2022-ben kezdődik, és 1 évig tart.

Közvetlen hatásterületnek a ténylegesen igénybe vett, az építési munkálatokkal érintett területeket vettük, ez a kialakításra kerülő nyomvonalváltozattól függően 4-7 m széles sáv.

A közvetett hatásterület a lokális, kis területen mozgó, ill. nem mobilis fajok (pl. növények) esetében sokszor a közvetlen hatásterülettel azonos, míg a mobilis, nagy területeken mozgó, vándorló vagy fotofil fajoknál a közvetett hatásterület kiterjedtebb. A különböző fajokra egyes hatások eltérő módon hatnak. A zavarásra érzékeny fajok esetében már maga az emberi jelenlét is jelentős hatást gyakorolhat (pl. érzékenyebb ragadozómadarak), míg más fajoknál a zaj, fény vagy a forgalom jelent veszélyforrást.

Fentiek figyelembevételével a közvetett hatásterületet a közvetlen hatásterület szegélyétől számított 100-100 m-es szélességben határoztuk meg.

A beruházás kivitelezési időszakában elsősorban az építés okozta hatásokkal kell foglalkoznunk, amelyek között vannak időszakosan ható, reverzibilis, és vannak hosszú távon ható, irreverzibilis hatások. Mint minden műszaki létesítmény kivitelezésénél, az építési folyamat az, amely a legnagyobb terhelést jelenti az adott terület élővilágában. A munkagépek felvonulásától kezdve a munkaterület előkészítéséig, a földmunkák, majd maga az építés is jelentős állapotváltozást okoz a terület jellegében. Ekkor jönnek létre azok a táj- és talajsebek, amelyek lassan regenerálódnak.

A legjelentősebb beavatkozás a munkaterület vegetációtól történő megtisztítása, illetve a szükséges földmunkák elvégzése. Ennek során a korábban itt élő vagy táplálkozó fajok élő-, táplálkozóhelye megszűnik. A regeneráció a természetes szukcesszió lassú folyamatával történik.

Az építés során a szállítás és építés okozta megnövekedett nehézgépjármű-forgalommal kell számolni, ami ideiglenesen a környezeti elemek többletterhelését okozhatja (levegőszennyezés, többlet zajkibocsátás stb.). Ezek ideiglenesen az élővilágra is hatnak, így számolni kell az építés ideje alatt azzal, hogy a területről az állatok elvándorolnak, illetve viselkedésük megváltozik. A rendszeres emberi jelenlét is zavaró hatással jár, így ennek következménye is lehet az elvándorlás.

Az építkezés ideje alatt a gerinces állatfajok többsége elhagyhatja korábbi otthonterületét, territóriumát. Az építkezések után, a fokozatosan regenerálódó területeken újból megjelenhetnek egyes fajok. A kerékpározható közút forgalma a legtöbb állatfaj szaporodását nem zavarja.

3.5. A TERV VAGY BERUHÁZÁS MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES LÉTESÍTMÉNYEK ISMERTETÉSE

Csatlakozó létesítmény nem épül.

3.6. A TERV VAGY BERUHÁZÁS HATÁSTERÜLETÉN LÉVŐ TERMÉSZETI ÁLLAPOT ISMERTETÉSE

A tervezett kerékpározható közút nyomvonala többnyire meglévő utakon halad. Ezek egy része burkolt, más része murvás vagy murvás-földes, stabilizált. Ezeken növényzet nincs vagy jelentéktelen, így a beruházás várhatóan csak a széleken érintheti a szomszédos vegetációs foltokat (az élőhelytérképen pirossal jelölt nyomvonal). A térképezett 7. szakasz jelentős része is meglévő burkolt vagy murvás úton található. Másutt gyér növényzetű földutakon, kövezett vagy a növényzetben kitaposott keréknyomokban halad az út. Nem (vagy csak ritkábban) taposott vegetációt csak kivételes esetben érint (pl. az 1. és 7. szakaszon). Ez utóbbi, valamint a növényzetben csak részben (keskeny nyomvonalon) kitaposott, illetve a zárt erdők alatt haladó utakat a térképen sárgával (semmilyen út nincs), illetve narancssárgával (taposott nyomvonalak) jelöltük.

A nem térképezettek közül a 3. szakasz településen belül, meglévő közúton halad (Hercegkút). A 4-5-6. szakaszokat meglévő, burkolt útra tervezték, mely ipari létesítmények (beleértve a napelemparkot), szántók, illetve szőlő- és bodzaültetvények között halad. Az utat kétoldalt változó szélességben (ez gyakran 4-8, de akár 12 m) többnyire rendszeresen nyírt, jellegtelen, száraz gyepek (OC) szegélyezik. Helyenként cserjék (elsősorban gypűrózsa, de kökény és veresgyűrű som is) is megjelennek. A 8-9-10. szakaszok szintén burkolt utakon haladnak, elsősorban intenzíven művelt szőlőültetvények között.

A projekt teljes nyomvonalára és annak hatásterületére vonatkozóan az alábbiakban adjuk meg a 2021. októberi helyszíni vizsgálatok során észlelt ÁNÉR 2011 élőhely-kategóriákat, melyek az alábbi élőhelytérképeken is feltüntetésre kerültek az egyes élőhelyfoltoknál:

BA: Fragmentális mocsári és/vagy hínárnövényzet mozaikok álló- és folyóvizek partjánál

D34: Mocsárrétek

H3a: Köves talajú lejtősztyepp

OB: Jellegtelen üde gyepek

OC: Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek

OG: Taposott gyomnövényzet

P2a: Üde és nedves cserjések

P2b: Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések

M1: Molyhos tölgyes bokorerdők

RA: Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok

RC: Őshonos fafajú, keményfás, jellegtelen erdők

S1: Akácültetvények

S7: Nem őshonos fajú ültetett facsoportok, erdősávok és fasorok

T1: Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák

T2: Évelő, intenzív szántóföldi kultúrák

T5: Vetett gyepek

T7: Intenzív szőlők, gyümölcsösök és bogyós ültetvények

T9: Kiskertek

T10: Fiatal parlag

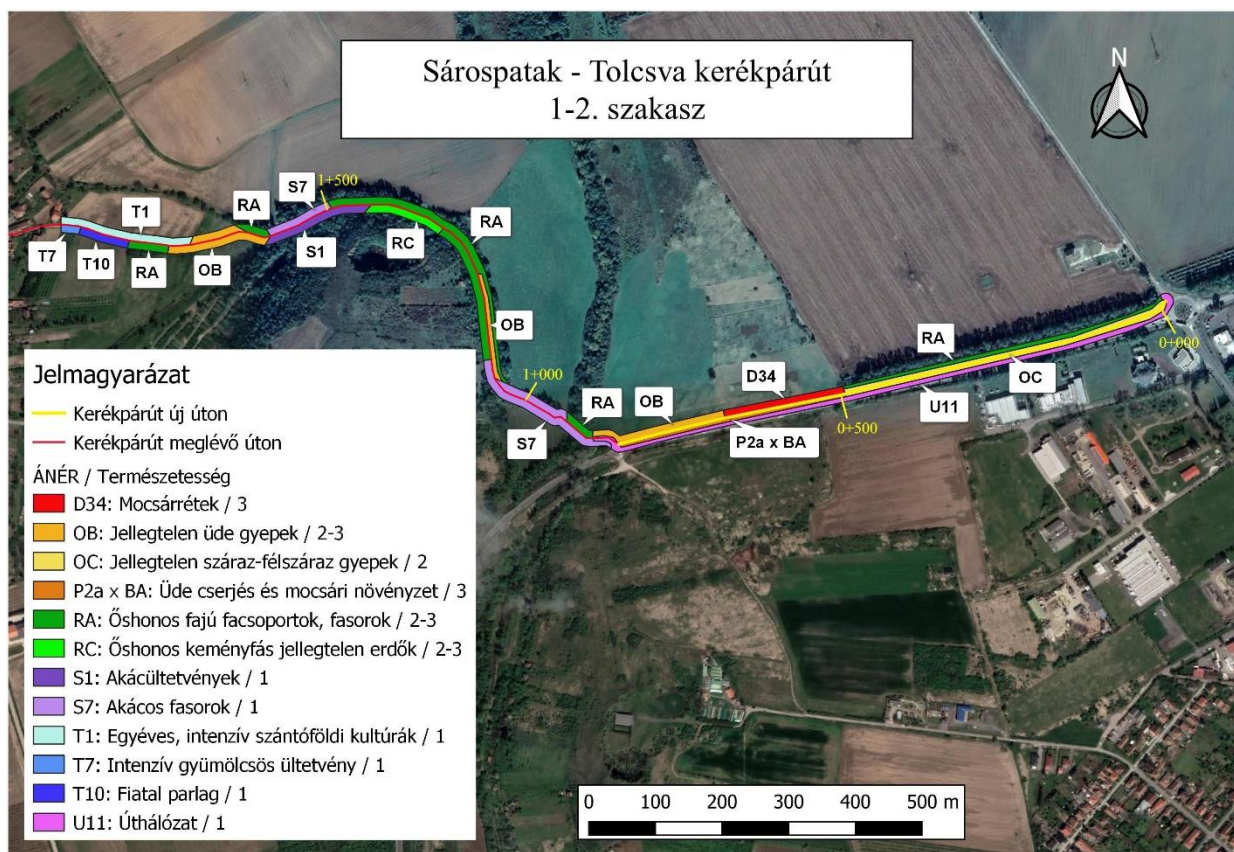
T11: Csemetekert

U3: Falvak, falu jellegű külvárosok

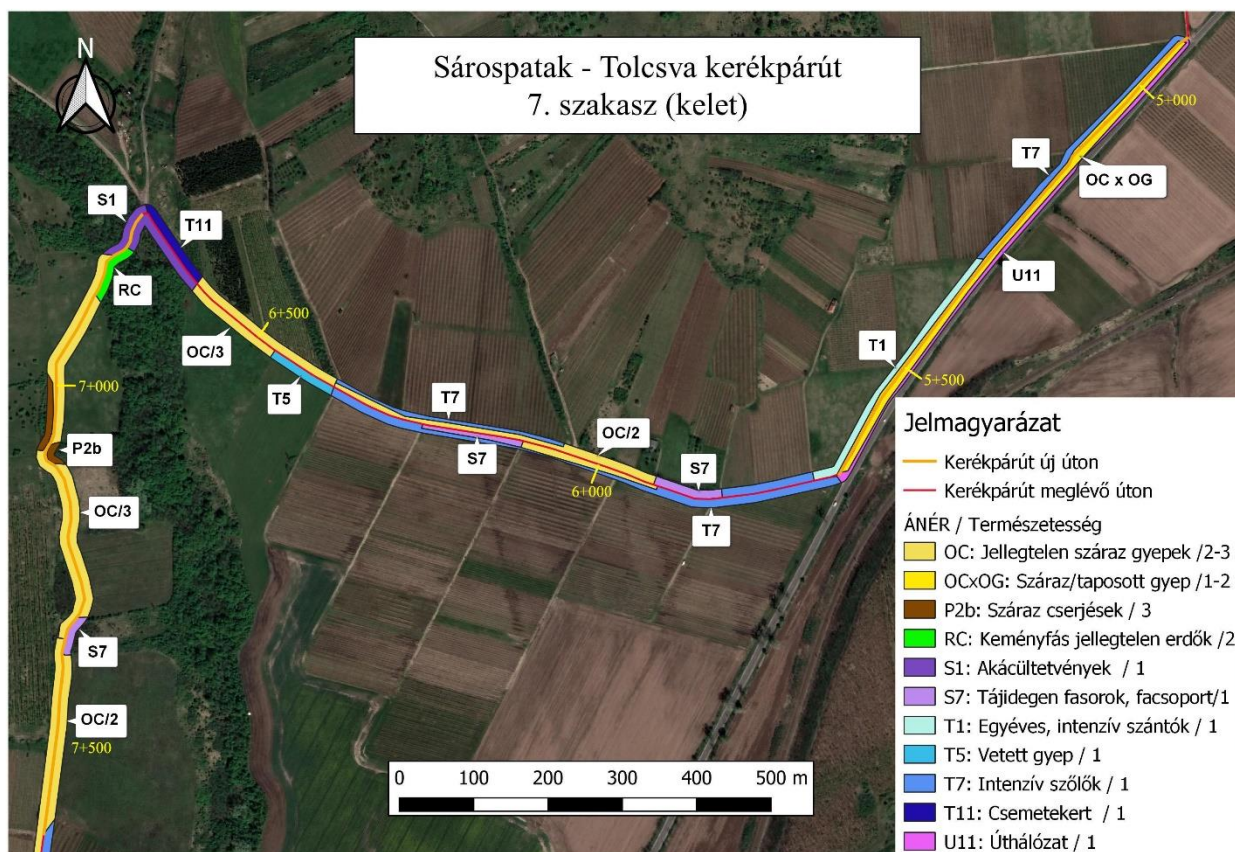
U10: Tanyák, családi gazdaságok

U11: Út- és vasúthálózat

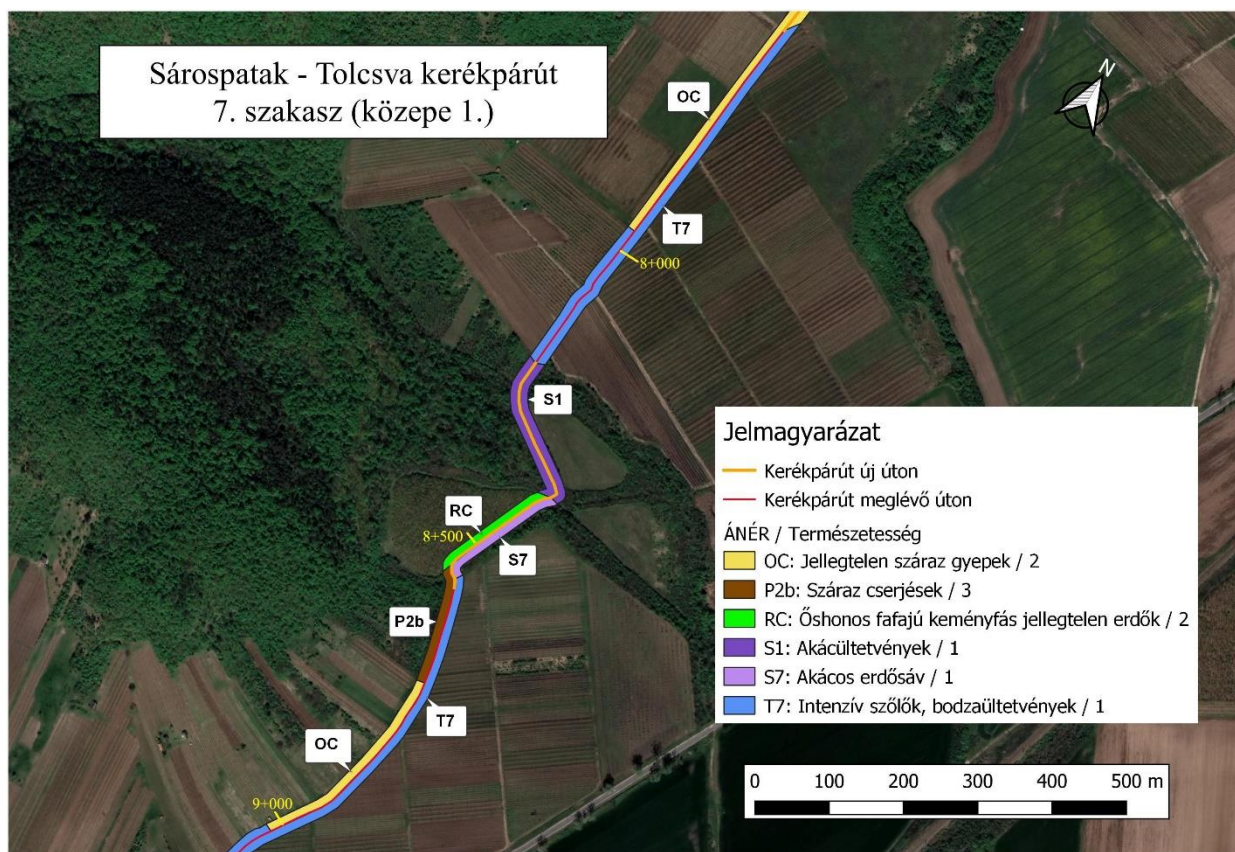
Az alábbiakban bemutatjuk a tervezett nyomvonal új építésű szakaszaira elkészített élőhelytérképet (több térképszelvényen) a botanikai természeti állapot szemléltetése érdekében.

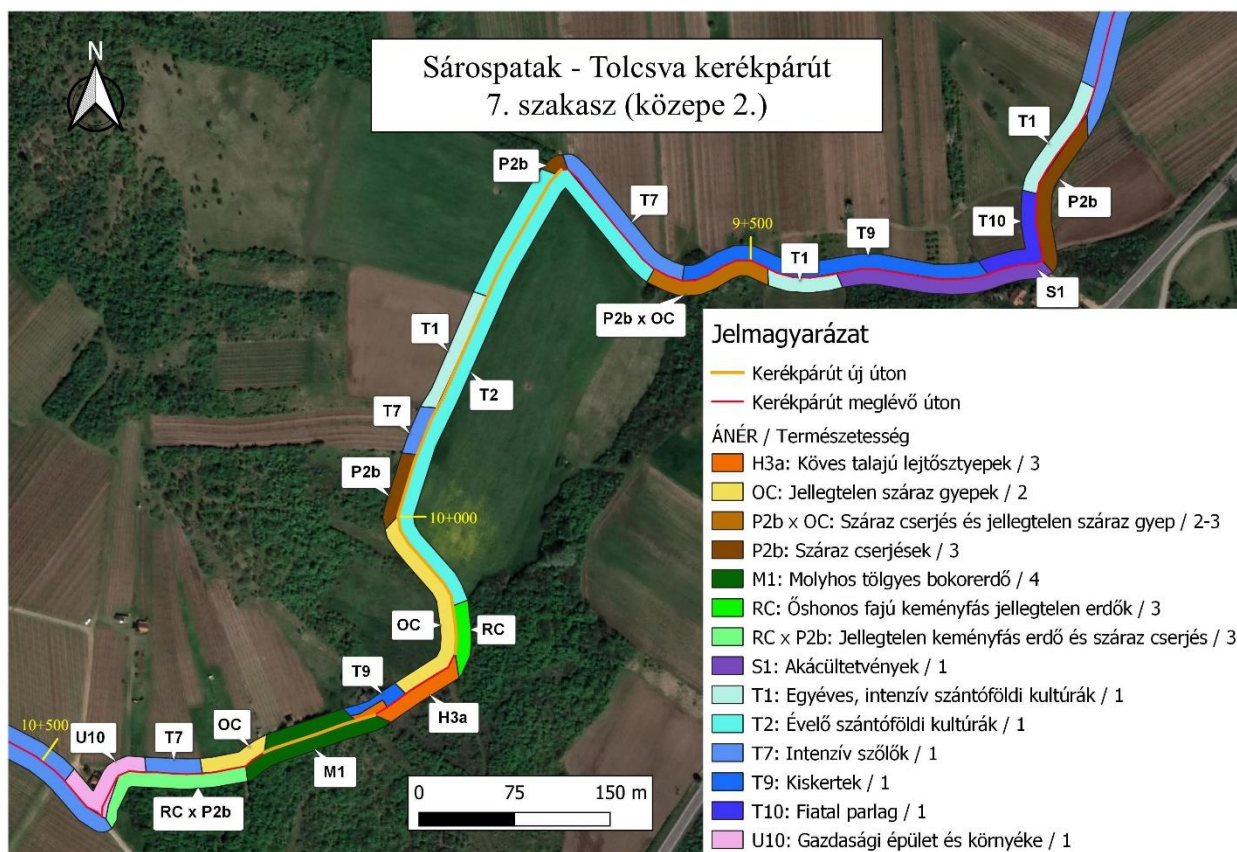
3.6.1. ábra: Élőhelytérkép, 1–2. szakasz

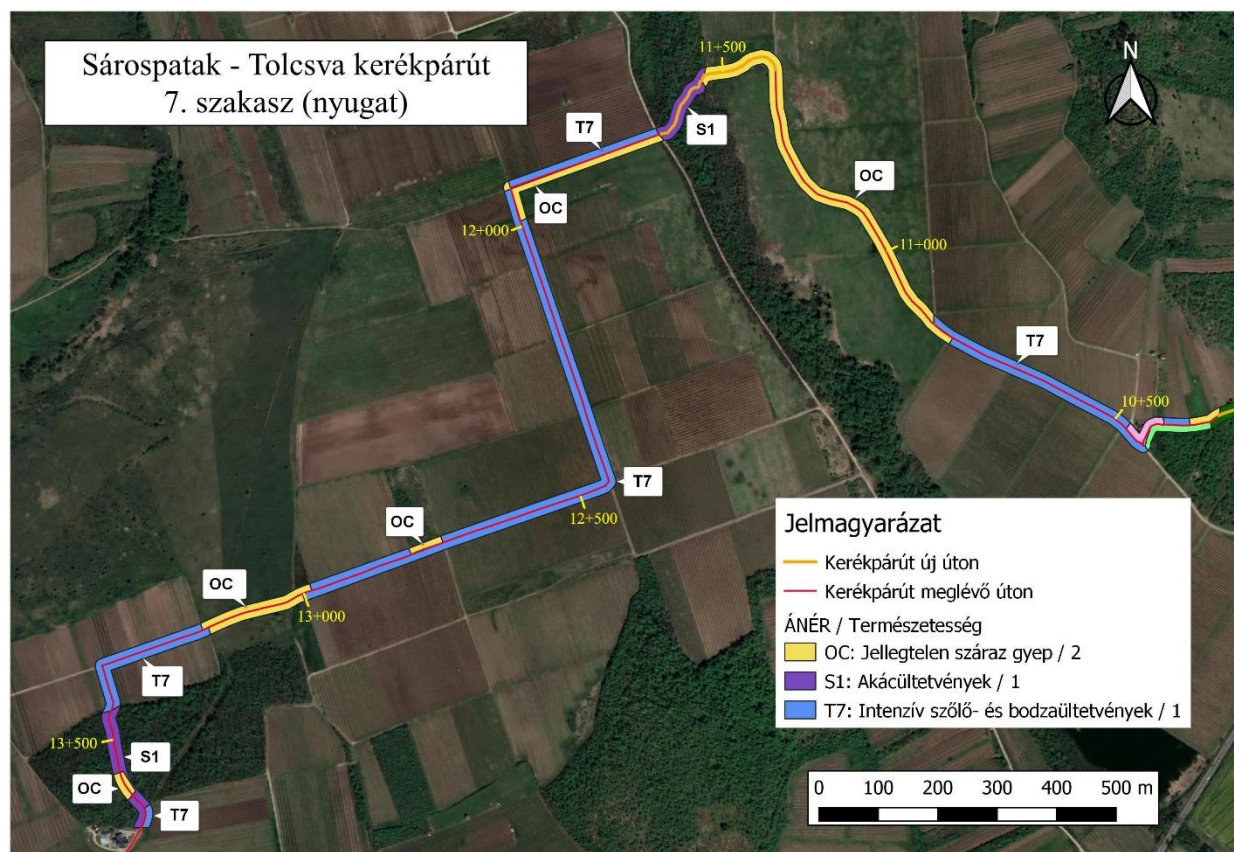
3.6.2. ábra: Élőhelytérkép, 7. szakasz (kelet)

3.6.3. ábra: Élőhelytérkép, 7. szakasz (közepe 1.)

3.6.4. ábra: Élőhelytérkép, 7. szakasz (közepe 2.)

3.6.5. ábra: Élőhelytérkép, 7. szakasz (nyugat)

Az őszi (októberi) felmérés során a vizsgált területen két védett növényfaj került elő.

Dunai szegfű (*Dianthus collinus*)

Közepes termetű, 20-40 cm magas, karcsú évelő. A levelek keresztben átellenes állásúak, szálas-lándzsásak, 2-8 mm szélesek, sűrűn állók. A levélhüvely nem hosszabb a levéllemez szélességénél. A szirm rózsaszínű vagy bíborpiros, lemeze 7-14 mm hosszú, szakállas, pettyes tövű, sötétén csíkozott.

Hazánkban a Dunazug-hegységtől a Zemplénig, valamint a Tiszántúl északi és keleti peremén fordul elő. A tervezési területen a 7. szakasz murvás útjának szélé közelében került elő 3 későn virágzó egyede (egy tő több virágzó szárat is fejlesztett, így azok száma több). A projekt által érintett faj.

Védett. Természetvédelmi értéke: 5000 Ft. Hazánkban potenciálisan veszélyeztetett.

Koordináták: K 21.510265 É 48.307451 3 egyed

3.6.6. ábra: A védett dunai szegfű előfordulása

Hosszúlevelű árvalányhaj (*Stipa tirsia*)

Sűrűn gyepes évelő növény. Szürkészöld levelei igen keskenyek, 0,3-0,5 mm átmérőjűek, érdesek, hosszabbak a virágzó száraknál. Az áltermés 16-20 mm, a szálka 20-30 cm hosszú.

Középhegységeinkben szórványos, nyugat felé ritkább, a Mezőföldön és Külső-Somogyban újabban nem jelzik. Minden bizonnyal ennek az árvalányhajfajnak a tőlevelei kerültek elő a köves talajú lejtősztyepp (H3a) élőhelyről. Öt példány közvetlenül a meglévő köves út mellett található, így ezeket vélhetően érinti a tervezett beruházás.

Védett. Természetvédelmi értéke: 5000 Ft.

Koordináták: K 21.497305 É 48.284520 5 egyed (az út mentén)

K 21.497643 É 48.284520 15 egyed

3.6.7. ábra: A védett hosszúlevelű árvalányhaj előfordulása

Összességében megállapítható, hogy a felmérés során védett növényfajok állományai 2 helyszínen kerültek elő a kerékpározható közút közvetlen sávjából vagy a burkolatszéltől számított 10 m-es távolságon belülről.

Az Aggteleki NPI-től megkapott biotikai adatok ismeretében kijelenthető, hogy a tervezett kerékpározható közút nyomvonalának 5-10 méteres körzetében előfordulnak védett növények (ezek egy részét a 2021. októberi helyszíni felmérés során mi is kimutattuk), ezeket és érintettségüket az alábbiakban mutatjuk be:

- *Agrostemma githago* (konkoly) – 50 egyed: védett, 5.000 Ft/egyed, a búza gyomnövénye, melyet vele együtt aratnak. Egyéves növény, a mag a lényeg, mely a talajban megtalálható. Áttelepítés nem szükséges. A kivitelezés évében felmért, esetlegesen érintett egyedeiből magot érdemes gyűjteni, majd azt elszórni.
- *Centaurea triumfettii* (tarka imola) – 5 egyed: védett, 5.000 Ft/egyed, mely faj levelei észlelhetők ősszel is, azonban az élőhelyét a felmérés időpontja előtt kaszálták, ezért akkor nem észleltük. Évelő növény, amennyiben a kivitelezés közvetlenül érinti, akkor átültetése szükséges. Virágzási idő: május-június.
- *Dianthus collinus* (dunai szegfű) – 38 egyed: védett, 5.000 Ft/egyed, az ANPI által megadott élőhelyei többségét kaszálták, némelyiket nem sokkal az őszi felmérés előtt, így ott nem lehetett észlelni. Más élőhelyein magasan felnőtt a siskanádtippan, ettől már nem látható (vagy élőhelye megszűnt). Ahol a 2021. októberi helyszíni felmérés alapján jeleztük, hogy előfordul a faj, ott is volt kaszálás, de még valamikor korábban, illetve kisebb árok szélén voltak a növények, ahol nem tudtak olyan mélyen kaszálni, így ki tudtak fejlődni a növények (valószínűleg ezért virágoztak olyan későn). Előfordulási helyszínein a meglévő utat fogják burkolni. Évelő növény, ahol a kivitelezés közvetlenül érinti egyedeit, ott átültetése szükséges. Virágzási idő: augusztus-szeptember.
- *Lathyrus nissolia* (kacstalan lednek) – 20 egyed: védett, 5.000 Ft/egyed, virágzás után elég nehéz észrevenni, ráadásul élőhelyét frissen kaszálták (szántó szegélye), így esélytelen volt észlelni. Egyéves növény, ősze elszárad, áttelepítés nem szükséges. Virágzás: június-július.
- *Phlomis tuberosa* (macskahere) – nincs egyedszám feltüntetve: védett, 5.000 Ft/egyed, élőhelye erősen becserjésedett (az ANPI adata 2015-ből származik), esetleg a bokrosok

szegélyében fordulhat még elő. Évelő növény, amennyiben a kivitelezés évében történő felmérés során előkerül és közvetlenül érintett, akkor átültetése szükséges. Virágzási idő: június-július.

- *Stipa dasyphylla* (bozontos árvalányhaj) – nincs egyedszám feltüntetve (1 m²): védett, 10.000 Ft/egyed. Árvalányhajakból csak az legyen áttelepítve, amit feltétlenül szükséges, nehezen viselik az átültetést! Árvalányhajakból termést szoktak szedni és azt elszórni, mert azok jobb eséllyel maradnak meg. Az ANPI adatbázisában szereplő élőhely nem közvetlenül érintett, távolabb helyezkedik el a tervezett nyomvonalától. Évelő növény. Virágzási idő: május-június.
- *Stipa tirsá* (hosszúlevelű árvalányhaj) – 7 helyszín: védett, 5.000 Ft/egyed, az ANPI adatbázisa alapján jelölt növények elég távolinak tűnnek a nyomvonalától, ez alapján nem érintett a faj. 2021. őszi saját felmérésünk alapján, a térképen jelöltek közül (lásd 5.4.3. ábra) is várhatóan csak egy egyed lesz közvetlenül érintett. A kivitelezés évében szükséges egy célzott felmérés erre a fajra, az alapján és a tervek ismeretében lehet kijelenteni, hogy van-e közvetlenül érintett egyede. Amennyiben feltétlenül szükséges, akkor át kell telepíteni, de ha nincs rendszeres utókezelés (locsolás), akkor nem fog megmaradni. Az áttelepítés azért is problémás, mivel gyepféglával vagy jó nagy gyökérrel kellene kiásni, ami azon a köves-sziklás talajon nehezen kivitelezhető, de leginkább sehogy. Évelő növény. Virágzási idő: június-július.

A tervezett kerékpárutat jelentős szakaszokon már létező, különböző burkolattal vagy stabilizálással ellátott utakon tervezik. Az új építésű szakaszok kivitelezése ugyan a jelenlegi vegetációra nézve várhatóan megszüntető hatással lesz, és a munkák során a jelenlegi vegetáció megsemmisül, de a kerékpározható közút által érintett élőhelyek a térség növényzetét nézve nem tekinthetők kiemelkedő értékűnek, ezért tágabb, térségi léptékben a beruházás semleges hatással lesz a növényzeti értékekre. 2 helyszínen találtunk védett növényeket, melyeket a beruházás érint, ezek közvetlen hatásviselői a projektnek.

Zoológiai összefoglalás

A vizsgált területen számos védett vagy védelemre érdemes olyan állatfaj található, mely rendszeres élőhelyeként, táplálkozóterületként használja a területet, azonban ezek a fajok az egész országban elterjedtek, nem unikálisak. A fokozottan védett gyurgyalag és fehér gólya nem közvetlen hatásviselői a projektnek, táplálkozásuk során alkalmi jelleggel tűnhetnek fel a tervezett kerékpározható közút nyomvonalának közelében.

Saját helyszíni felméréseket végeztünk 2021 októberében, melynek során nem észleltünk Natura 2000 jelölő állatfajt a tervezett kerékpározható közút hatásterületén. A jelen hatásbecslésben érintett fajként bemutatott 3 madárfaj előfordulása biztosra vehető a kivitelezési területen, illetve annak hatásterületén, figyelembe véve élőhelyigényüket, gyakoriságukat és a 2014–2020 közötti időszakban végzett MAP (map.mme.hu) felmérések eredményeit. Ezek a fajok a felmérés időszakában már elvonultak fészkelőhelyeikről, ezért nem tudtuk őket detektálni.

3.7. A TERV VAGY BERUHÁZÁS TÁRSADALMI, GAZDASÁGI KÖVETKEZMÉNYEINEK LEÍRÁSA

A tervezett beruházás a kerékpáros közösségi közlekedést fejleszti.

4. A BERUHÁZÁS KEDVEZŐTLEN HATÁSAI

4.1. A VÁRHATÓ TERMÉSZETI ÁLLAPOTVÁLTOZÁS A BERUHÁZÁS MEGVALÓSULÁSÁT KÖVETŐEN VAGY ANNAK KÖVETKEZTÉBEN

A Natura 2000 terület jelölő fajaira vonatkozóan kijelenthető, hogy a tervezett beruházás megvalósulását követően nem várható negatív természeti állapotváltozás.

A tervezett kerékpározható közút teljes hossza ~17,6 km, ebből 10,8 km lesz új építésű szakasz.

Az építés során a szállítás és építés okozta megnövekedett nehézgépjármű-forgalommal kell számolni, ami ideiglenesen a környezeti elemek többletterhelését okozhatja (levegőszennyezés, többlet zajkibocsátás stb.). A beruházással érintett, többségében mezőgazdasági területen jelenleg is jellemző rendszeres munkavégzések is zavaró hatással járnak, így az elvándorlás ennek következménye is lehet. A mezőgazdasági területeken, többségében eddig is zavart felszíneken tervezett kerékpározható közút -létesítés nem fog természeti állapotváltozást okozni a Natura 2000 jelölő fajok szempontjából.

Az építéssel érintett szakaszokon várható az élővilág-védelmi hatások érvényesülése. A szakaszok nagy részén az építési munkálatok a már jelenleg is rendszeresen használt földutakon, illetve szántókon, szőlőültetvényeken és ezek közvetlen környezetében fognak lebonyolódni. Mivel a földutakon járó gépjárművek eleve egyfajta zavarási szintet képviseltek eddig is, így az érintett védett fajok szempontjából csupán kis mértékben jelenti annak érdemi szintemelkedését. A telelő, táplálkozó fajok jelenléte csökkenhet átmenetileg a munkaterületek közvetlen környezetében.

Minden építéskor számolni kell a természetes növény- és talajtakaró roncsolásával, amely teret engedhet a tájidegen, agresszív fajok új helyeken történő megjelenésének, illetve terjedésének. A szabad talajfelszínekre visszatelepülő növényfajok közül az inváziós fajok megtelepedésének valószínűsége nagy, az özönnövények pedig domináns fajokká válhatnak a friss felületeken. Ez jelentős veszélyforrást jelent a közelben található, még természetes vagy természetstörő állapotban lévő vegetációs foltok számára.

Az üzemeltetés során elsődlegesen a gerinctelen fajok, illetve a kétéltűek és hüllők kerülhetnek a kerékpárokkal interakcióba, melynek során alkalmi jelleggel akár elhullásuk is bekövetkezhet a védett fajok 1-1 példányának elütése által. A jelölő madárfajokra az üzemeltetés nem tud negatív hatásokat kifejteni javaslataink betartása esetén.

4.2. A NATURA 2000 TERÜLETEN MEGTALÁLHATÓ, A KIJELÖLÉS ALAPJÁUL SZOLGÁLÓ FAJOKRA ÉS ÉLŐHELYEKRE GYAKOROLT HATÁSOK BEMUTATÁSA TÉRKÉPMELLÉKLETEKKEL

A jelölő élőhelyekben várható hatások: nincs Natura 2000 jelölő élőhely érintettség.

A jelölő növényfajokban várható hatások: a tervezett projekt nem érint jelölő növényfaj egyedét.

A jelölő állatfajokra kifejtett, várható hatások: A Natura 2000 területen lévő jelölő fajokra a tervezett beruházás által kifejtett hatások a hatásviselőként detektált jelölő madárfajok 3.6.1.–3.6.5. ábrákon bemutatott, alábbi Á-NÉR kategóriákba tartozó élőhelyein érvényesülhetnek. A 3 hatásviselő madárfaj azonos élőhelyet preferál, melyek az alábbiakban kerülnek felsorolásra:

H3a: Köves talajú lejtősztyepppek

P2a: Üde és nedves cserjések

P2b: Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések

M1: Molyhos tölgyes bokorerdők

RA: Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok

RC: Őshonos fafajú, keményfás, jellegtelen erdők

A 3 hatásviselő jelölő madárfaj a kerékpározható közút mellett található bokros, cserjés, fás vegetációt használja élettérként szaporodásra, táplálkozásra. Az építés során szükséges cserjeirtás, fakivágás okozhat negatív hatásokat ezen fajok élettevékenységeire. Azonban, ha ezen munkálatok a javaslatokban megadott időtartamban valósulnak meg, akkor a vonuló madárfajok már nem lesznek jelen az adott élőhelyen, így negatív hatások sem tudják érni őket.

4.3. A NATURA 2000 TERÜLET KIJELÖLÉSÉNEK ALAPJÁUL SZOLGÁLÓ KÖZÖSSÉGI JELENTŐSÉGŰ ÉLŐHELYEKEL ÉS FAJOKKAL KAPCSOLATOSAN VÁRHATÓ HATÁSOK ÉS AZOK BECSÜLT MÉRTÉKE

A 4.1. pontban szövegesen bemutattuk a várható hatásokat, azok becsült mértékét az alábbi táblázatban adjuk meg a tervezett kerékpározható közúttól számított 100 m-es sávon, a hatásterületen belül.

4.3.1. táblázat: Jelölő fajok, élőhelyek

Fajnév, élőhely	A faj/élőhely státusza a vizsgált területen	A várható hatás mértéke
<i>Actitis hypoleucos</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Alcedo atthis</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Anas crecca</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Anas platyrhynchos</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Anas querquedula</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Anser albifrons</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Anser anser</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Anser fabalis</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Anthus campestris</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Aquila chrysaetos</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Aquila heliaca</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Aquila pomarina</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Ardea purpurea</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Aythya ferina</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Aythya fuligula</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Aythya nyroca</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Botaurus stellaris</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.

<i>Botaurus stellaris</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Bubo bubo</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Bucephala clangula</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Caprimulgus europaeus</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Ciconia ciconia</i>	Táplálkozó egyedek.	Negatív hatás nem várható.
<i>Ciconia nigra</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Circaetus gallicus</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Circus aeruginosus</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Circus cyaneus</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Circus pygargus</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Columba oenas</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Crex crex</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Dendrocopos leucotos</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Dendrocopos medius</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Dendrocopos syriacus</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Dryocopus martius</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Egretta alba</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Falco cherrug</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Falco peregrinus</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Falco vespertinus</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Ficedula albicollis</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Ficedula parva</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Grus grus</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.

<i>Ixobrychus minutus</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Lanius collurio</i>	Előfordul, költ.	Negatív hatás nem várható.
<i>Lanius minor</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Lullula arborea</i>	Előfordul, költ.	Negatív hatás nem várható.
<i>Mergus albellus</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Milvus migrans</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Motacilla cinerea</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Otus scops</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Pandion haliaetus</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Pernis apivorus</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Philomachus pugnax</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Picus canus</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Rallus aquaticus</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Remiz pendulinus</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Riparia riparia</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Strix uralensis</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Sylvia nisoria</i>	Előfordul, költ.	Negatív hatás nem várható.
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Tringa glareola</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.
<i>Tringa totanus</i>	Nem fordul elő.	Negatív hatás nem várható.

Jelmagyarázat:

	Negatív hatás nem várható
	Átmeneti negatív hatás, időszakos zavarás, kis mértékű, a populáció egészét nem érintő negatív hatás várható
	Tartós negatív hatás várható
	Megszüntető, jelentős mértékű negatív hatás várható

4.4. NATURA 2000 HÁLÓZATTAL KAPCSOLATOS HATÁSOK

A beruházás a Natura 2000 hálózatra nincs hatással.

5. ALTERNATÍV (EGYÉB ÉSZSZERŰ) MEGOLDÁSOK

A tervezett kerékpározható közút nagyrészt meglévő utak nyomvonalán vagy közvetlenül azok mellett halad. A nyomvonal olyan helyen vezet, ahol nincs lehetőség más nyomvonalat kijelölni, vagy csak hatalmas kerülő árán. Minden más változat, amely nem meglévő utat követ, nem alkalmas a beruházásnál megfogalmazott cél elérésére, vagy jelentős területi, élőhelyi igénybevétellel járna. Alternatíva az, ha a beruházás nem, vagy csak egyes szakaszokon valósul meg, akkor azonban a teljes projekt értelmét veszti.

6. A MEGVALÓSÍTÁS INDOKAI

6.1. A TERV VAGY BERUHÁZÁS MEGVALÓSÍTÁSA SZÜKSÉGSZERŰSÉGÉNEK ISMERTETÉSE

A projekt általános célja a kerékpáros és gyalogos személyforgalom kiszolgálásának javítása.

6.2. A TERV VAGY A BERUHÁZÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZÜKSÉGSZERŰSÉGÉT A KÖVETKEZŐ INDOKOK VALAMELYIKE TÁMASZTJA ALÁ (A KÍVÁNT RÉSZ MEGJELÖLENDŐ)

- társadalmi vagy gazdasági természetű kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt nem veszélyeztet)
- emberi egészség vagy élet védelme
- a közbiztonság fenntartása, megőrzése vagy helyreállítása
- a környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás elérése
- a fenti kategóriákba nem sorolható, egyéb kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt veszélyeztet)
- a fenti kategóriákba nem sorolható beruházás (kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt nem veszélyeztet)

7. A KEDVEZŐTLEN HATÁSOK MÉRSÉKLÉSE ÉS MEGELŐZÉSE

- Cserjék és fás szárú növényzet irtása, kitermelése kizárólag a jelölő fajok fészkelési időszakán kívül történhet a beruházással érintett nyomvonal teljes szakaszán (szeptember 1. – április 1. között).
- Humuszmentés, felszíni növényzet eltávolítása, a kivitelezést megalapozó földmunkavégzések kizárólag a jelölő fajok fészkelési időszakán kívül történhetnek az új építéssel érintett nyomvonal (1., 2., 7. szakasz) teljes hosszában (szeptember 1. – április 1. között).
- Fásításokra kizárólag termőhelynek megfelelő, őshonos fafajok alkalmazhatók a Natura 2000 területen történő kialakítás miatt, a fafajokat előzetesen egyeztetni szükséges az Aggteleki NPI-vel. Invazív fafajok fásításra történő felhasználása tilos.

- A kivitelezés során törekedni kell arra, hogy a levegőterhelés, a kiporzás mértékét napi rendszerességgel csökkenteni kell locsolással.
- Az üzemeltetés során törekedni kell arra, hogy a kerékpározható közút környezetének gyommentesen tartását lehetőleg kaszálással kell megvalósítani, s kerülni kell a kemikáliák használatát. Ez elősegíti a hatásviselőként detektált 3 rovarrevő madárfaj táplálékbázisának fennmaradását a kerékpározható közút menti területeken is.

8. KIEGYENLÍTŐ INTÉZKEDÉSEKRE VONATKOZÓ JAVASLATOK

Kiegyenlítő intézkedésekre nincs szükség.

9. ÖSSZEGRÉS

A Sáropatak–Tolcsva között tervezett kerékpározható közút nyomvonala többnyire meglévő utakon halad. Ezek egy része burkolt, más része murvás vagy murvás-földes, stabilizált. Ezeken növényzet nincs vagy jelentéktelen, így a beruházás várhatóan csak a széleken érintheti a szomszédos vegetációs foltokat. Az új építéssel érintett leghosszabb 7. szakasz jelentős része is meglévő burkolt vagy murvás úton található. Másutt gyér növényzetű földutakon, kövezett vagy a növényzetben kitaposott keréknyomokban halad az út. Nem (vagy csak ritkábban) taposott vegetációt csak kivételes esetben és rövid szakaszokon érint (pl. az 1. és 7. szakaszon). Ez utóbbi, valamint a növényzetben csak részben (keskeny nyomvonalon) kitaposott, illetve a zárt erdők alatt haladó utak az építés hatásának leginkább kitett nyomvonalszakaszok, ahol a hatásviselő jelölő madárfajok leginkább érintettek.

A tervezett kerékpározható közút teljes hossza ~17,6 km, ebből 10,8 km lesz új építésű szakasz.

A Natura 2000 terület jelölő fajaira vonatkozóan kijelenthető, hogy a tervezett beruházás megvalósulását követően nem várható negatív természeti állapotváltozás.

A 3 hatásviselő jelölő madárfaj (töviszúró gébics, erdei pacsirta, karvalyposzáta) azonos élőhelyet preferál, a kerékpározható közút mellett található bokros, cserjés, fás vegetációt használja élettérként szaporodásra, táplálkozásra. Az építés során szükséges cserjeirtás, fakivágás okozhat negatív hatásokat ezen fajok élettevékenységeire. Azonban, ha ezen munkálatok a javaslatokban megadott időtartamban valósulnak meg, akkor a vonuló madárfajok (a 3 hatásviselő jelölő faj) már nem lesznek jelen az adott élőhelyen, így negatív hatások sem tudják érni őket.

A jelölő madárfajokra az üzemeltetés nem tud negatív hatásokat kifejteni javaslataink betartása esetén.

10. ADAT- ÉS INFORMÁCIÓFORRÁSOK

- 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről
- 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről
- 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről – Magyar Közlöny 2010/072: 14708
- <http://natura2000.eea.europa.eu>

- TIR Közönségszolgálati modul, <http://geo.kvvm.hu/tir/>
- <http://www.novenyeterkep.hu>
- Haraszthy L. (szerk.) (2014): Natura 2000 fajok és élőhelyek Magyarországon. Pro Vértess Közalapítvány, Csákvár, 955 pp.

2021. december 17.